

باقرزاده، عبدالرحمان. ۱۳۴۹ -

تحریف حق و حقیقت: بررسی انواع تحریف در آثار نبوی / عبدالرحمان باقرزاده. - قم: مؤسسه بوستان

کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۹.

۲۸۰ ص. - (مؤسسه بوستان کتاب: ۲۸۹۶) (عقاید، کلام و عقاید)

ISBN 978-964-09-2196-8

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. [۲۶۷] - ۲۸۰: همچنین به صورت زیرنویس.

۱. سنت نبوی - نقد و تفسیر. ۲. سنت نبوی - احادیث. ۳. بدعت و بدعت گذاران. ۴. اسلام

- تحریف. الف. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. ب. عنوان: بررسی انواع تحریف

در آثار نبوی. ج. عنوان.

۲۹۷ / ۹۳

BP ۲۴ / ۴۶

شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۳۴۵۹۱

۱۳۹۹

موضوع: حدیث (حدیث و رجال)

گروه مخاطب: تخصصی (طلاب و دانشجویان)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۲۸۹۶

مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۷۵۷۰

تحریف حق و حقیقت

بررسی انواع تحریف در آثار نبوی

دکتر عبدالرحمان باقرزاده

عضو هیئت علمی دانشگاه مازندران

تحریف حق و حقیقت

بررسی انواع تحریف در آثار نبوی

• نویسنده: دکتر عبدالرحمان باقرزاده

• ناشر: مؤسسه بوستان کتاب

• لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

• نویت چاپ: اول / ۱۳۹۹ • شمارگان: ۵۰۰ • بهای: ۴۷۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

❖ دفتر مرکزی: قم، غ شهدا (صفاهیه)، ص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۰۷-۳۷۷۲۲۱۵۵؛ شماره: ۳۷۷۴۲۱۵۲، تلفن پخش: ۳۷۷۴۳۴۲۶

❖ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب با همکاری ۱۷۰ ناشر)

❖ فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۹۵۱، تلفن: ۶۶۹۶۹۸۷۸

❖ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع یاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۳۲۲۳۳۶۷۲

❖ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهارراه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۳۲۲۲۰۳۷۰

❖ فروشگاه شماره ۵ (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، نیش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۴۳۱۷۹

اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۱۰۰۰۲۱۵۵ یا ارسال درخواست به:

E-mail: info@bustaneketab.com • پست الکترونیک مؤسسه:

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: www.bustaneketab.com

با قدردانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • سرویراستار: محمدرضا منصفی • ویراستار: زهرا صفری
- صفحه‌آرا: احمد مؤتمنی • نمونه‌خوانی: علی میری • کنترل فنی صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی‌منش
- مدیر گروه هنری: مسعود نجابتی • طراح جلد: محمدعلی خفاجی • اداره آماده‌سازی: حمیدرضا تیموری
- اداره چاپخانه: مجید مهدوی، ناصر منتظری و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی

رئیس مؤسسه
محمداقبر انصاری

فهرست مطالب

۹	پیش‌گفتار
۱۳	فصل اول: نگاهی گذرا به تحریف
۱۳	ماهیت «تحریف» و انواع آن
۱۶	انگیزه‌های تحریف
۲۵	فصل دوم: تصرفات در امور فقهی
۲۵	جهر به «بسم الله»
۳۱	تحریفات اذان
۴۲	۱. حیّ علی خیر العمل
۴۷	۲. تثویب
۵۳	اذان و اقامه عیدین
۵۶	خطبه عیدین
۶۲	تلبیه روز عرفه
۶۶	صلوات بر غیر پیامبر

تحریف حق و حقیقت

۷۰	صلوات ابتر!
۷۶	گذاشتن انگشتر در دست راست
۷۹	صاف کردن روی قبور
۸۸	گریه بر اموات
۱۰۲	داستان مُتعه
۱۰۳	۱. مُتعه حج
۱۰۸	۲. ازدواج موقت
۱۲۹	فصل سوم: تحریف فضایل
۱۲۹	تحریف در حدیث ولایت
۱۴۱	تحریف فضیلتی دیگر
۱۴۲	تحریف حدیث یوم الدار
۱۴۹	تحریف در روایت چهار بانوی برگزیده
۱۵۶	تحریفات حدیث کساء
۱۵۹	تحریف دیگر در حدیث کساء
۱۶۱	تحریفات حدیث ثقلین
۱۶۳	تحریف بخاری
۱۶۴	عترتی یا سنتی!
۱۷۱	تحریف در مسند ابن راهویه
۱۷۲	تحریف سنن ابی داود
۱۷۳	تحریف ابن غنیمان
۱۸۲	تحریف خطیب بغدادی
۱۸۴	تحریف صالح بن فوزان

۱۸۵	تحریف دکتر صالح بن غانم
۱۸۷	تحریف حدیث سدا لا بواب
۱۹۸	تحریف روایت صدیقین
۲۰۱	تحریف در حدیث منزلت
۲۰۳	تحریف دیگر در حدیث منزلت
۲۰۴	تحریف حدیث سفینه از صحیح مسلم و مسند احمد
۲۰۶	تحریف دیگر در حدیث سفینه
۲۰۷	تحریف در حدیث مباحله
۲۱۲	تحریف دیگر در حدیث مباحله
۲۱۳	تحریف دیگر در حدیث مباحله
۲۱۴	تحریف بخاری در حدیث مباحله
۲۱۷	تحریف حدیث مدینه العلم
۲۲۸	تحریف سخن ترمذی
۲۳۰	تحریف پیش‌گویی خیانت‌ها
۲۳۲	تحریف حدیث مهدوی از صحیح مسلم
۲۳۳	تحریف حدیث عمار

فصل چهارم: امور متفرقه

۲۳۷	اصحابی کالنجوم!
۲۴۳	روایت مشابه دیگر
۲۴۶	آواز خوانی معاویه و نفرین پیامبر اکرم ﷺ
۲۴۸	پیامبر و فرمان قتل معاویه
۲۵۱	تغییر حدیث روضه

تحریف حق و حقیقت

- ۲۵۴ سه چیز شوم!
- ۲۵۶ تحریفی از ابوهریره
- ۲۶۰ صورت خداوند!
- ۲۶۱ نزول خداوند!
- ۲۶۳ از بنی اسرائیل چه بگوییم؟
- ۲۶۴ چگونگی مصرف گوشت
- ۲۶۵ فرار از طاعون
- ۲۶۷ کتاب نامه

پیش‌گفتار

سنت‌های نبوی ﷺ از سرمایه‌های دینی و عبارت است از مجموعهٔ گفتار، رفتار و امضا و تقریر ایشان در خصوص اعمال و رفتاری که در منظر یا با اطلاع و تأییدشان صورت پذیرفته است. پیروی از این گنج ارزشمند به عنوان یکی از عوامل مهم سعادت و نیک‌بختی در دنیا و آخرت، به تمام مسلمانان توصیه شده است و پای‌بندی به آن‌ها افتخار هر مسلمانی به حساب می‌آید. به همین دلیل هر مسلمانی علاقه‌مند به کشف سنت‌هاست و خود را موظف به محافظت از آن‌ها می‌داند.

پیامبر خدا ﷺ بر حفظ سنت تأکید فرموده و در مورد پرهیز از مخالفت با آن، هشدارهای زیادی داده است؛ از جمله فرموده‌اند: «مَنْ خَالَفَ سُنَّتِي وَ سِيرَتِي، جَاءَ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، تَأْخُذُهُ النَّارُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ ثُمَّ يُصِيرُ إِلَى النَّارِ»^۱ هر کس با سنت و سیره من مخالفت نماید، روز قیامت در حالی خواهد آمد که آتش از هر طرف او را احاطه می‌کند و به جهنم رانده می‌شود.

متأسفانه بررسی‌های تاریخی حاکی است با بخشی از این سنت‌ها به دلایل گوناگون، بی‌مهری شده و دست‌خوش تحریفات و تغییرات گشته و با آن، مخالفت گردیده، به گونه‌ای که بعضاً نقطهٔ مقابل سنت، به عنوان

۱. متقی هندی، کنز العمال، ج ۳، ص ۲۷۵، حدیث ۸۴۷۳.

سنت، مورد توصیه دانشمندان و به تبع آن، مورد اهتمام مسلمانان قرار گرفته است.

در بخشی از سخنان امام صادق علیه السلام به عبدالله بن زراره آمده است:

إِنَّ النَّاسَ يَعْدُوْنَ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وآله رَكِبَ اللَّهُ بِهِ سُنَّةَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ فَغَيَرُوا وَبَدَّلُوا وَحَرَّفُوا وَزَادُوا فِي دِينِ اللَّهِ وَنَقَضُوا مِنْهُ فَمَا مِنْ شَيْءٍ عَلَيْهِ النَّاسُ الْيَوْمَ إِلَّا وَهُوَ مُحَرَّفٌ عَمَّا نَزَلَ بِهِ الْوَحْيُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ...^۱

مردم پس از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله (بر اثر فتنه و وانهادن خود) همان شیوه مردم قبل را دنبال نمودند و در دین خدا تغییر، تبدیل، تحریف، زیاده و نقیصه ایجاد کردند تا آن جا که اکنون دیگر چیزی از باورهای صحیح مردم باقی نمانده، مگر آن که دست خوش تحریف و از مسیر وحی منحرف شده است.

این تغییرات، همان چیزی است که برخی بزرگان صدر اسلام از آن ابراز تأسف می کردند و حتی بر آن می گریستند.

براساس روایت بخاری، سالم گوید: از ام‌درداء شنیدم که می گفت: ابودرداء در حالی که خشمگین بود، بر من وارد شد. از سبب عصبانیت اش پرسیدم. گفت:

وَاللَّهِ مَا أَعْرِفُ مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ شَيْئاً إِلَّا أَتَتْهُمْ يُصَلُّونَ جَمِيعاً^۲

به خدا سوگند! از امت محمد چیزی نمی شناسم، جز آن که نماز را به جماعت می گزارند.

زهری می گوید: در شهر دمشق بر انس بن مالک وارد شدم و او را گریان دیدم. علت را پرسیدم. پاسخ داد: «لَا أَعْرِفُ شَيْئاً مِمَّا أَدْرَكْتُ إِلَّا هَذِهِ الصَّلَاةُ وَ

۱. علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۲، ص ۲۴۸.

۲. صحیح بخاری، ج ۱، ص ۲۳۲، حدیث ۶۲۲.

هَذِهِ الصَّلَاةُ قَدْ ضَيَّعَتْ»^۱ از آنچه (از سنت‌ها) می‌شناختم جز نماز باقی نمانده بود و آن نیز تباه شده است.

طبق روایت دیگر، انس گفته است: از آنچه در زمان پیامبر وجود داشت، چیزی را نمی‌شناسم. به او گفتند: نماز چگونه؟ پاسخ داد: «أَلَيْسَ صَنَعْتُمْ مَا صَنَعْتُمْ فِيهَا؟»^۲ آیا چنین نیست که هر چه خواستید، در آن انجام دادید؟! از حسن بصری هم نقل شده است که خطاب به مردم گفت: «لَوْ خَرَجَ عَلَيْكُمْ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ مَا عَرَفُوا مِنْكُمْ إِلَّا قِيلَتَكُمْ»؛ اگر اصحاب پیامبر ﷺ بر شما وارد شوند، بین شما چیزی از سنت، جز قبله را نمی‌شناسند.^۳

روند این تحریفات، ابعاد گسترده‌ای پیدا کرد و آثار مختلف نبوی را شامل گشت. برخی آثار تحریف‌شده مربوط به فضایل اهل بیت ﷺ است که مورد حسادت و عناد عده‌ای واقع گردیدند. بعضی دیگر مربوط به اموری است که به نوعی بیانگر نقاط ضعف و انحراف افرادی است که مخالفان مکتب اهل بیت ﷺ آن‌ها را در هاله‌ای از تقدس قرار دادند. بخش دیگر هم مربوط به برخی مفاهیم دینی است که تصرف در آن‌ها باعث تغییراتی در برداشت عموم از مفاهیم مزبور گشته است. در این کتاب، مروری بر تعدادی از این تحریفات خواهیم داشت تا غبار از سنت و آثار رسول اعظم اسلام ﷺ زدوده و حقیقت بر همگان روشن شود. در پایان از زحمات دوستان در انتشارات مؤسسه بوستان کتاب به‌خاطر آماده‌سازی و چاپ اثر سپاس‌گزارم.

عبدالرحمان باقرزاده

۱. همان، ج ۱، ص ۱۹۸، حدیث ۵۰۷.

۲. حُمَیدی، الجمع بین الصحیحین، ج ۲، ص ۶۱۳.

۳. ابن‌عبدالبر، جامع بیان العلم و فضله، ج ۲، ص ۲۰۰.